

Pola Esperantisto

Esperantista Polski

MONATA REVUO DE ESPERANTISTA MOVADO EN POLUJO KAJ EKSTERLANDE
MIESIĘCZNY PRZEGLĄD RUCHU ESPERANCKIEGO W POLSCE I ZAGRANICĄ.

WYDAWCY: POLA ESPERANTISTA KLUBO &
ELDONANTOJ: SOCIETO ESPERANTO EN KRAKÓW.

REDAKTORZY PROF. DR. ODO BUJWID — TAD. HODAKOWSKI
REDAKTANTOJ

XXVII JARO. NR. 5

Redakcio kaj
Administracio KRAKÓW, LUBICZ 34.
Abonprezoj ktp. vidu ĉe fino de 1^a tekstoparto.

MAYO 1933.

VEKIĜU POLOJ!

Varsovio — via ĉefurbo invitas vin!

Varsovio — la ĉefurbo de Esperantujo atendas vin!

Varsovio — la lulilo de Esperanto alvokas vin!

Varsovio — la urbo de la unuaj majstroj esperantaj sopiras je vi!

Varsovio — la urbo de Zamenhofoj, Grabowski, Zakrzewski, Brzostowski, Belmont kaj tiom multe da aliaj eminentuloj soifas vin vidi en siaj muroj.

Var—so—vio!

Kiel karese sonas tiu vorto en la buŝoj de miloj da samideanoj!

Kiom donas ne unu samideano el Nov-zelando, aŭ Kaplando aŭ Argentino aŭ alia transmara lando por havi la feliĉon vidi tiun ĉi urbon.

Mi memoras, ĝi estis antaŭ la milito kelkaj jaroj. Varsovion venis fremda Esperantisto. Mi gvidis lin — kien? — al strato Dzika Nr. 9. Kun kia feliĉo li marŝis tra la varsoviaj stratoj! Kun kia entuziasmo li eniris en la straton Dzika! Kvazaŭ nun mi memoras, kiel li jetis sin sur la ŝtupojn, kie loĝis la Majstro por kisi ilin... Ĉu vi opinias, ke tiu samideano estis juna ekzaltema knabo? Aŭ ke li eble venis de ia transmara malproksimaĵo? Tute ne! Serioza homo (fama tiam Esperantisto) veninta el — eĉ ne translimo — ...Rusujo.

Mi memoras ankaŭ la unuan fojon eksterlande kiam mi renkontadis samideanojn, kiuj revis pri vizito al Varsovio. Komence al mi ĉio ŝajnis troigo, aŭ ŝajnigo, en ĉiu okazo io ne sincera. Iom post iom mi tamen konvinkiĝis, ke estas multaj Esperantistoj por kiuj Varsovio estas celo de revoj, celo de pilgrimoj.

Mortis Zamenhof! Mortis la unuaj pioniroj de Lia ideo! Mortis ankaŭ la entuziasmo por tiu urbo?

Ne! Ni kredi tion ne volas.

Por la Esperantistaro Varsovio restos Mekko ĉiam.

Por la Poloj Varsovio estos kara eterne.

Por la Poloj — Esperantistoj, ĉu la vorto Varsovio ne elvokos pli fortan baton de la koro? Neimageble...

Varsovio la revo de la Esperantistaro.

Varsovio la urbo de la 29-a Universala Kongreso de Esperanto (en 1937) vokas vin.

Vekiĝu!...

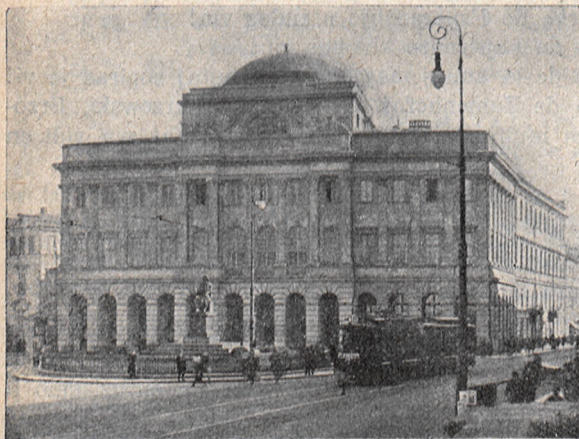
La koro de Polujo ne bezonu honti pro Ĝiaj filoj.

Do... la 3-an de junio — ĉiuj en Varsovio.

Edvardo Wiesenfeld L. K.

IOM PRI VARSOVIO.

Antaŭ multaj multaj jarcentoj sur la loko, kie nun estas ĉefurbo de Polujo, murmuris senvoja arbarego, vagis diversaj bestoj, kantis senzorge birdoj. Ian tempon fondiĝis ĉi tie malgranda kolonio kaj estis konstruita ligna defenda kastelo, servanta kiel rifuĝejo por ĉirkaŭajaj terkulturistoj, atakataj de rabistbandoj. Oni komencis konstrui ĉirkaŭe dometojn, ekloĝadis ĉi tie pli kaj pli da homoj kaj iom post iom fariĝis urbeto.

Warszawa. Palaco de Staszic kun monumento de Kopernik.

ko en la historio de Malnova Varsovio.

Grandan brulegon (en 1431), kiu cindrigas multajn lignajn domojn, postsekvas dekreto, ke estonte oni konstruu nur masonitajn domojn, kio evidentigis tre sava, ĉar ofte okazis brulegoj.

En komenco de XV jc. ĝi estas jam ĉefurbo de tuta Mazowsze kaj post morto de la lastaj Mazoviaj princoj (1526) ĝin ekposedas polaj reĝoj kaj la kastelo fariĝas reĝa.

Varsovio ekkomencas tiam novan epokon. Ĝi riĉiĝas, plibeligas, pli-grandiĝas.

Alvenas tempoj de Sigismundo III, kiu konsideras Varsovion ĉefurbo de Polujo kaj translokiĝas en jaro 1596.

Kiam tio okazis — ne estas sciata.

Laŭ tradicio en XI jc. laŭ skribaj dokumentoj en komenco de la XIII jc. la situo apud navigaciebla Vistulo akcelas la disvolviĝon de l' urbo, kiu en XIV jc. iĝas posedaĵo de unu linio de Mazoviaj Piastoj, konsiderantaj ĝin sia sidejo. Longdaŭra preskaŭ duonajarcenta regado de Janusz I, princo de Mazowsze (Mazovŝe), estas plej bela epo-

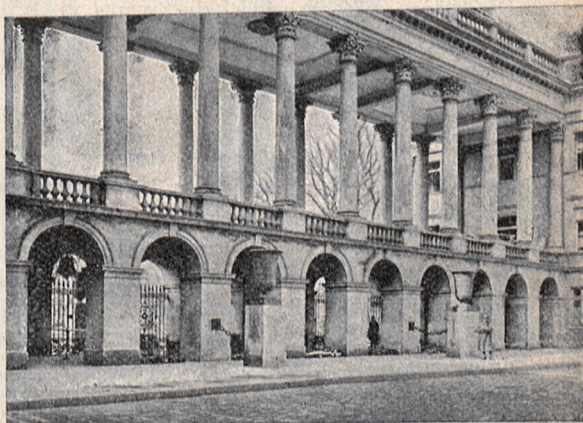
Pleniĝis tiam la stratoj de la urbo per eksterlandanoj, per belvestitaj nobeloj, per liversaj monaĥoj, monaĥinoj... Ekbruis, eksvarmis ĝis tiam silenta, modesta urbo de Mazoviaj princoj.

Neniam la Malnova Varsovio estis tiel bela, tiel riĉa, tiel pompa, kiel dum la unua duono de la regado de Sigismundo III. En la dua duono malbeligas kaj malriĉigas ĝin du katastrofoj: granda bruligo, kiu detruas multajn konstruaĵojn, kaj pesto, kiu kaŭzas morton de centoj da homoj.

Dum tuta XVII jc. estas senĉesaj militoj, venkoj kaj malvenkoj, svedaj invadoj, brulegoj, epidemioj - tamen ne mankas al Varsovio ĝojgaj solenaĵoj kaj feliĉaj momentoj.

Jen, kiam Piotr Skarga predikas en la katedralo, aperas sur ĝia solo sendito, anoncanta al la reĝo pri granda venko apud Kircho'm. La inspirita predikisto genufalias kaj kune kun li la reĝo kaj ĉiuj ĉeestantoj.

Alifoje dum sunplena tago antaŭ preĝejo de Bernardanoj oni starigas podion, kovritan per riĉaj tapiŝoj kaj sur ĝi — la reĝan tronon. Sur la tronon eksidas Sigismundo III. El kontraŭa flanko proksimiĝas modesta humila sekvantaro: jen kun homagio al pola reĝo kaj Respubliko alvenas Brandeburga „elektoro“ (representanto).

Tombo de Nekonata Soldato.

Grandan komercan konkurencon faras al Varsovio la kuŝanta sur dekstra bordo de Vistulo antaŭurbo Praga, kiu progresas bonege en disvolviĝo, ĝis kiam ne ĉesigis ĝin Suvorov en 1794.

Pasas jaroj, pasas — kaj jen regado de Saksoj.

La urbo estas centro de scienca kaj kultura vivo, posedas belegajn palacojn, konstruaĵojn, ĝardenojn. Amuziĝas la ĉefurbo, amuziĝas kvankam por ĝojo tute ne estas kaŭzoj. Militoj, politikaj konfliktoj, internaj malpacoj — jen bildo de Saksa epoko.

Dum regado de la lasta reĝo Stanislaŭ Pomiatowski bonege disvolviĝas la urbo. Ĝi havas jam ĉirkaŭ 80.000 loĝantojn, ricevas multajn pompajn konstruaĵojn, fariĝas grava centro de arto, scienco kaj literaturo.

En la jaroj 1788—1792 laboras ĉi tie la Kvarjara Sejmo, kiu la 3-an de majo 1791 publikigas la famkonatan Konstitucion, unu el la unuaj en Eŭropo.

Grandaj politikaj skuadoj, okazintaj en fino de XVIII jc., enskribiĝis en kronikon de Varsovio per du faktoj en memorinda 1794 j.

La unua — kiam en nokto de la 17 al 18 de aprilo varsovia urbaro sub gvido de Jan Kiliński forpelas rusan garnizonon el la urbo,

dua kiam la 9-an de novembro okupas ĝin Suvorov post fama buĉado de l' antaŭurbo Praga.

Buĉado de Praga... Ni kovru per densa funebra vualo tiun ĉi bildon, ni ne parolu pri ĝi. Estas faktoj sur kiujn prefere estas ĵeti ŝirmilon pro honoro de la tuta homaro. Ni menciuj nur, ke la 4-an de novembro 1794 de kugloj, lancoj kaj sabroj de Suvorova armeo pereis dekmil homoj, tute senkulpaj, sendefendaj, plejparte virinoj kaj infanoj...

En 1795 post tria dispartigo de Polujo Varsovio estas okupita de prusoj kaj fariĝas ĉefurbo de provinco, nomita Suda Prusujo.

Alvenas 1806 jaro — Varsovion eniras Napoleono kun venka franca armeo.

Kiom ĝojas, kiom esperas tiam la ĉefurbo...

Sekvas epoko de Varsovia Duklando kaj poste tiu de Kongresa Regolando.

1830 jaro. Novembra ribelo, terura vespero la 15-an de aŭgusto, kapitulaco de Varsovio post brava defendo de generalo Sowiński la 8-an de septembro 1831.

Ĝemas kaj suferas Varsovio sub fremda perforto.

Kaj jen.... kio estas tio?

Tra stratoj de la urbo iras funebra konduko, kvin ĉerkoj antaŭenŝoviĝas malrapide. Ĉirkaŭe centmila popolamaso en funebra krepo. Jen Varsovio adiaŭas kaj kondukas al tombejo la kvin mortigitajn, mortpafitajn de rusoj la 27-an de februaro 1861.

Travivas ĉefurbo poste Januaran ribelon kaj, sangon frostigantan en vejnoj, momenton, kiam sur deklivo de la fortikaĵo Cytadela estis pendigitaj la kvin, batalantaj por libereco de patrujo, filoj. Neforgesebla dato de la 5-a de aŭgusto 1864.

Venas eŭropa milito. La urbon okupas germanoj en 1915. Tri jarojn poste post senarmigo de germana militistaro Varsovio ricevas liberecon.

Ree ĉefurbo en sia propra, libera kaj sendependa lando!

Ne cedos ni Ĝin plu!

PÓKI MY ŻYJEMY...

Halina Weinstein.

ĈIUJ AL VARSOVIO — LA ĈEFURBO DE POLUJO AL LA VI TUTPOLANDA ESPERANTISTA KONGRESO.

Super la po'a ĉefurbo en tiu ĉi jaro, de la 3—5 de junio denove flirtos la blank-verda esperanta standardo. De ĉiuj urboj, de proksimaj kaj malproksimaj anguloj de nia lando venos la kavaliroj de la verda stelo al la VI Tutpolanda Esperantista Kongreso, al ĉarma Varsovio kie nia Majstro, Dr. L. Zamenhof laboris kaj kreis la ĝenan mondhelplingvon, komunan lingvon por ĉiuj, kiu tute ne celas ĉin alian forigi. Tiu lingvo jam kalkulas ĝan adeptaron inter ĉiuj popoloj de la mondo. Sur la tuta terglobo oni jam parolas esperante, ĉie aperadas gazetoj kaj miloj da originalaj kaj tradukitaj literaturaĵoj.

Eksterlande en multaj urboj, kuraĉlokoj kaj ekspozicioj oni eldonas gvidlibrojn en esperanta lingvo. En multaj landoj la tramkonduktoroj, kelneroĵ en restoracioj, polico, ŝoforoj parolas esperante. La urboj de multaj landoj (en Polujo: Varsovio, Kraków, Łódź, Białystok, Otwock,

kaj Sródborów k. t. p.) havas stratojn nomitajn honore al la kreinto de Esperanto de dr. L. Zamenhof.

La esperanta movado disvolviĝas rapide, ĉar la internaciaj rilatoj kreskas, kaj ĉiam pli akre oni akcentas bezonon de komuna kompreniĝilo, la plej grava, eĉ sola malhelpo, kiun ni renkontas sur la vojo de reciproka interkompreno, estas la diverseco de la lingvoj.

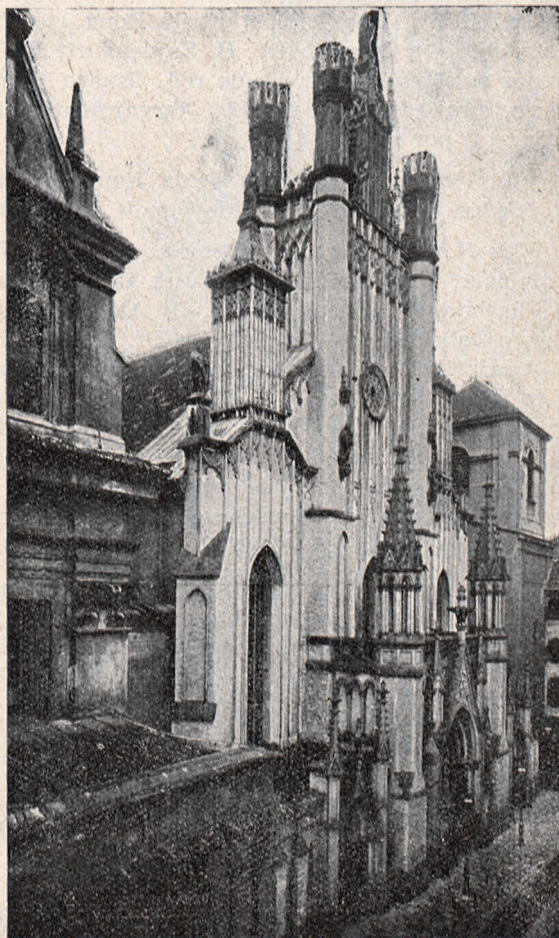
Ni ĉiam havas la eblecon veturi, ĝui la turismon, korespondadon, paroli de unu flanko de la tero al la dua — sed kompreni ni nin ne povas, ĉar multajn

lingvojn ni ne parolas.

Esperanto ebligas la reciprokajn komprenon, inter la popoloj de la tuta mondo. Verdire, multaj homoj ne ankoraŭ komprenas valoron de Esperanto, kaj mokas ĝin, sed ni tion ne konsideras grava. Oni mokis ankaŭ la unuan lokomotivon, telefonon, radion, aŭton, aeroplanon, kaj tamen ĉiuj tiuj akiraĵoj de kulturo kaj civilizacio estas al ni utilaj, ĉiuj tiuj eltrovaĵoj estas por ni necesaj en la ĉiutaga vivo.

Esperanto, kreita en Polujo, dank' al la laboro kaj fervoro de ĝiaj adeptoj, en kaj eksterlande, disvastiĝas kaj disvolviĝas ĉiam pli kaj pli. Sufiĉas ĉeesti almenaŭ unu esperantan Kongreson por konvinkiĝi pri la grandaj paŝoj de progreso, kiujn faras nia lingvo. Jam dum la I Tutpola Esperant. Kongreso en 1922 la unua Pola Mar-

ŝalo, Józef Piłsudski esprimis sian favoron al Esperanto kaj delegis kiel sian reprezentanton por la Kongreso Gen. Jacyna. Protekton de la Universala Kongreso en Kraków en 1931 jaro bonvolis transpreni la Prezidanto de Polujo, Prof. Ign. Mościcki. Ĉiuj aliaj Kongresoj okazis ankaŭ sub protekto de la plej eminentaj personoj. Ĝis nun okazis Pollandaj Kongresoj en Varsovio, Kraków, Poznań, Łódź, Lublin. Ĉiam partoprenas

Warszawa. Katedralo de S-ta Johano.

la Kongresojn centoj da delegitoj kaj gastoj, ĉiam la Kongresoj ĝuas grandajn sukcesojn. — Ankaŭ la VI Tutpollanda Esperantista Kongreso en Varsovio promesas esti interesa kaj impona esperanta festo. La programo estas riĉe provizita de interesaj aranĝoj. La Malfermo de la Kongreso Kunsidoj kaj Raut-Balo okazos en la belegaj salonoj de la Urbodomo Varsovio mem, kiel la ĉefurbo havas sian allog-forton, kaj sendube tio altiras multajn partoprenantojn en la Kongreso.

Krom specialaj aranĝoj de la Kongreso, vizitado de la tombo de la Majstro k. t. p., okazos ankaŭ interesaj ekskursoj tra Varsovio, aranĝitaj de T. E. R. o (Turista Esperantista Rondo) ĉe Z. T. K. Gvidantoj estos la spertuloj de ekskursoj: Dr. H. Zajdengart, Red. CH. Czlenow, L. Przy-suskier sub ĝenerala gvido de red, Oskaro Berman. Por la veturontaj Kongresanoj estas akirata 50% fervojrabato. Komfortaj loĝejoj estas preparataj por ĉiuj.

La Honoran Protekton de la Kongreso bonvolis transpreni s-o Janusz Jędrzejewicz - Ministro de Popola Instruado.

La Honoran Komitaton eniris: Vojevodo Wł. Jaroszewicz; Vojevodo J. Ołpiński; Urb - Prezidanto — Ing. Z. Słomiński; Leo Belmont-Varsovio; Dr. Blasberg — Kraków; Prof. Dr. Odo Bujwid — Kraków; Prof. Dr. Grzywo-Dąbrowski — Warszawa; Dr. J. Fels, Lwów, Starosta Al. Rzew-ski, Łódź; Dr. L. Zamenhof, Warszawa, kaj aliaj. La esperantistaj socie-toj en Varsovio el inter si elektis Organizan Komitaton, en kiu eniras s-roj Ministeria Konsilanto Kazimierz Zajączkowski; Dr. Wilhelm Robin (Prez. de Societo de Kuracistoj); Ing. Jan Skrzypiński; Dr. Edward Wiesenfeld; Piotr Nowakowski, Prez. de Pola Esp. Societo; Mgr. Isaj Dratwer — Prezid. de Varsovia Esper. Societo; Severyn Piernik (Prezid. de Esper. Klubo); kaj Oskar BERMAN-Gvidanto de T. E. R. O. ĉe Z. T. K.

La Organiza Komitato streĉas siajn fortojn por ke la Kongreso estu brila kaj sukcesa, ĉar Kongreso en ĉefurbo de Polujo havas gravan signifon por ĉiuj esperantistoj kaj por la movado mem; prio tio estas dezirata, ke ĉiuj esperantistoj en la ĉefurbo kaj de la tuta Polujo ĝin amase partoprenu.

Estu la nunjara VI — TUTPOLLANDA ESPERANTISTA KONGRESO en Varsovio impona manifestacio de la esperanta movado en Polujo, en la lulilo de esperanta lingvo, lingvo de paco kaj frateco, al kiu oni devas deziri baldaŭn venkon por la bono de la tuta homaro.

OSKAR BERMAN.

PUBLIKA LETERO AL I. C. K. POR. LKK.

(kun varma peto pri serioza primedito).

Alproksimiĝas la tago de nia ĉiujara tutmonda festo. La jubilea Kongreso eble pli ol ĉiuj ĝisnunaj preparas sin por dece plezurigi al la tutmonda samideanaro la 25 feston. La Loka Komitato evidentiĝas multege da energio kaj ne mapli da bonvolo por ke ĉiu partoprenonto aparte estu kiel plej bone priservita. La Esperantistaro en ĉiuj mondpartoj vivigas la esperon baldaŭ pasigi plej agrablajn tagojn...

Ĉu efektive en ĉiuj mondpartoj la Esperantistaro vivigas esperon? Pasigi plej agrablajn horojn?

Cu ni ne troigas?

Ni Esperantistoj ne devas — kaj ne amas — miksi nin en politikajn travivaĵojn. Por ni la politiko de interna sistemo de iu ajn nacio aŭ lando estas afero tute netuŝebla. Ni ne rajtas interesigi ĉu tiu aŭ alia sistemo de ia ajn nacio plaĉas al ni aŭ ne...

Sed ni estas homoj vivaj. Niaj sentaj organoj bone funkcias. Ni vidas Ni aŭdas. Ni sentas...

Fermi la okulojn por ne vidi, ŝtopi la orelojn por ne aŭdi — tion neniu de ni rajtus postuli.

En la historio de la Esperanta movado Germanujo okupas eble plej multe da paĝoj kaj da plej superlativaj laŭd-vortoj. Ni — tio estas: la tuta Esperanta popolo vivigas por la germanaj Samideanoj nur respekton kaj eble eĉ admiron por ilia senlacaĵo persistaj meritoj en la disvolvigo de nia Afero.

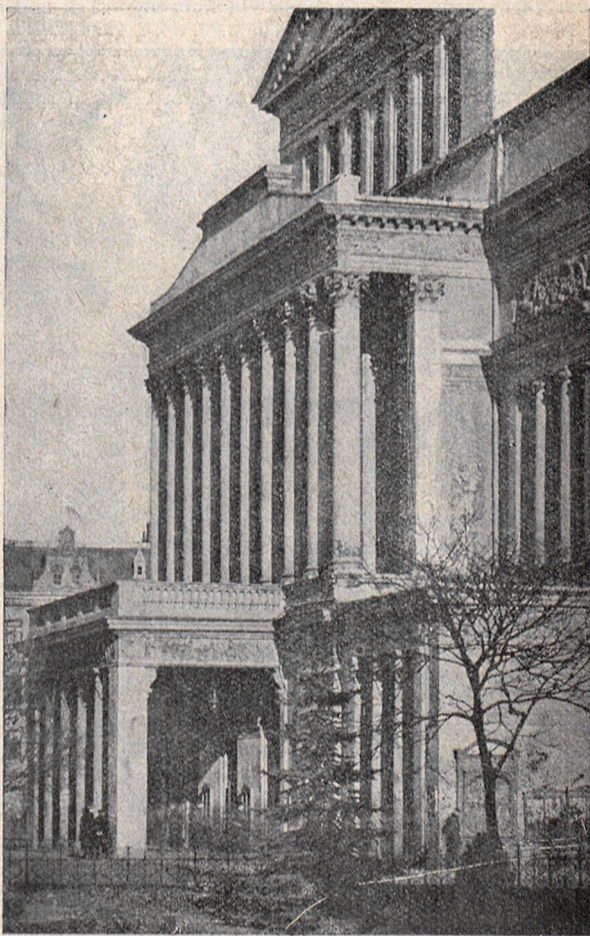
Tion devas konfesi ĉiu. Tion ne povus refuti eĉ la plej granda antigermanulo. Kaj tiuj germanaj altmeritoj — estas fakto.

Sed faktoj ekzistas ja diversaj. Jen estas ankaŭ alia fakto: la tuta preskaŭ mondo kun plej granda interesiĝo observas la okazantaĵojn en tiu ĝuste Germanujo. Ĉiuj gazetoj — kiajn ajn kaj kiel ajn ni provu legi — havas plenajn kolonojn kun artikoloj (ĉu informaj, ĉu studaj ĉu aliaj) pri la nuna situacio en Germanujo.

Ni povus kaj devus ĉiujn ĉi gazetojn plene ignori. Kiel Esperantistoj ni eĉ volus ĉion ĉi ne legi kaj ne scii, se ne... Se ne tuŝus nin la afero tro senpere: Germanujo ja estas la lando, kie ni ĉi-jare intencas festi nian plej belan solenon. La 25 universalan Kongreson de Esperanto! Nian unuan jubilean Feston!

Post kelkaj nur monatoj la Esperanta hirundoj el ĉiuj landoj devas ja allugii (aŭ kiel aliaj volas: alpilgrimi) al la ĉetombo de Esperantujo — permesu al mi tiel nomi la Kongres-urbojn. Kaj kiel estas arda tiu deziro eĉ ĉiu Samideano tion ni ja bonege konscias. Kiu unu nur fojon eĉ estis tian mondfeston revas pri ĝi tutan sian ceteran vivon. Por kelkaj tia festo ja estas zenito de aspiroj.

Cu ni volus do tian plej altan travivaĵon detrui? Cu ni rajtas al homoj, plej noblaj idealistoj, kiuj tiom multe da esperoj fidis al Kongreso, doni por iliaj

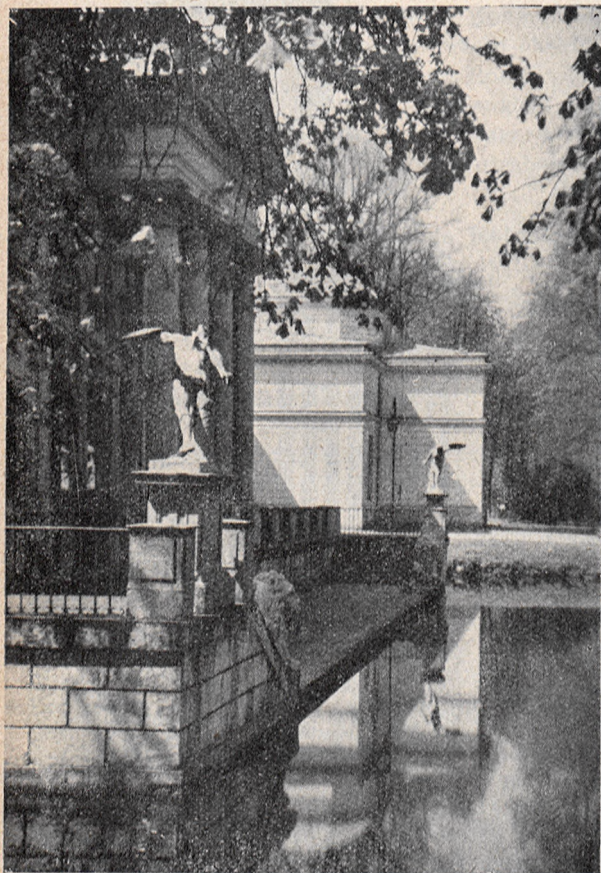

Fragmento de Palaco en „Jazienki“.

laudindaj aspiro, por ilia persista monŝparo, por iliaj... tiom multe ja ĉiun kostas por scipovi ĉeesti Kongreson (ĉu da tempo ĉu da mono ĉu da laboro, ĉu da io alia — ne ĉio ja estas menciebla!). Ĉu ni rajtas por ĉiuj ĉi penegoj pagi per seniluziigo?

Karaj Germanoj!

Ne mi indas vekti vian rekonsciiĝon. Per tro dikaj literoj estas viaj nomoj kaj agoj presitaj en la historio de Esperanto ke rajtu mi - simpla griza soldato de nia verda armeo — alvoki je via konsciiĝo. Tro multe da pruvoj vi donis pri viaj

La Granda Teatro.

Karaj! Mi tute dum unu sekundo eĉ ne dubas ke je tiuj ĉi demandoj vi ne respondos jese. Tro granda estas nia fido je via konscienco por ke mi povu dubi pri la sincereco aŭ vereco de via respondo. La samideanoj en Germanujo, tiuj Esperantistoj, kiujn ni ĉiuj konas, ne mensogos.

Sekve la festoj tiujaraj en la Esperanta mondo ne povus esti kompletaj.

Respektindaj samideanoj el Germanujo! Vin ni pri nenio kulpigas. Vin ni je nenio suspektas. Al vi ni plene fidas. Se via voĉo estus decidinta ni ne besonus tuŝi ĉi tiudolorplenan demandon. Eĉ en niaj kapojn, ne naskiĝus ja ajn penso pri dubo aŭ hezito... Sed, karaj, vi ja mem ne apartenas al la nunaj privilegioj. Eble via ŝtato estas sufiĉe tolerata (ĉu plenplene?) sed tiom fortaj por povu preni alian — nebonvidalajn! — sub vian protekton vi ja certe nuntempe ne estas.

devkondscioj, pri viaj seriozeco, sindono kaj fidedindeco. Al vi ni kredes. Al vi ni fidas. Kaj tial ni turnas nin al vi kun plej senduba espero. Nia armeo — vi ja tion certe mem scias ne konsistas el unutona elemento. Inter niaj „Kavaliroj de la verda stelo“ troviĝas ne nur „nazi“-uloj. En niaj vicoj estas troveblaj ankaŭ... judoj (kaj ne en malŝatinda nombrol), socialistoj (krom tiuj, kiuj apartenas al S. A. T.) eĉ komunistoj kaj aliaj nebonvidataj de la nunaj regantoj en via lando. Ĉu tiuj samideanoj ne rajtas same kiel ĉiuj aliaj ĝui la feston de Esperanto? Kion faru tiuj ĉi verŝtelanoj.

Plej estimindaj samideanoj germanoj!

Ĉu vi povas garantii ke ĉiuj alveturontaj Esperantistoj judoj, socialistoj, marksistoj aŭ aliaj... istoj (al vialanda nuntempa atmosfero neplaĉ-istoj) havos sekurigitan semajnon? Ke la verdaj steloj sur iliaj brustoj ne incitados certajn preferantojn de la — ni diru — bruna koloro anstataŭ la verda.

Samideanoj! ankaŭ aliloke jam okazis iam io simila. Antaŭ la milito ankaŭ ekzistis noblekoraj idealistoj - samideanoj. En Rusujo la esperanta movado ankaŭ estis tre vigla. La historio de Esperanto evidentiĝas grandegajn meritojn de la Ruslandanoj. Ankaŭ ili volis havi la feliĉon gastigi ĉe si la tutmondan samideanaron. Tamen, ĉar la kondiĉoj estis ne favoraj por multaj specialaj... istoj kaj... uloj el la Esperantista civitanaro, ili ————— (eble kun korprenmo) ————— rezignis.

Rezignado estas siaspeca heroeco.

Cu nun, dudek jarojn poste, la germanaj Samideanoj okazus malpli heroaj ol iliaj fratoj el Rusujo antaŭ dudek jaroj? Mi ne supozas.

Germanaj Samideanoj! Montru vian altan karaktertraĵon kaj — malgraŭ ke jam tion multe vi metis da fortoj, tempo, mono kaj energio por la preparaĵ laboroj, malgrati ke en viaj animoj vi jam estas plene preparitaj por okazigi la Kongreson, via heroeco permesas al vi, nun — tiel ja proksime de la celo — rezigni de via persona ĝojo se tion postulas la intereso de Esperanto.

Jes! La bono de nia sankta afero tion postulas!

Restos nun la zorgo de I. K. C. decidi, ĉu la nunara Kongreso okazu aliloke, ĉu tute ne. En la historio de Esperanto tiaj precedentoj jam okazis (Bern 1913).

Alvokas kaj petas la tutmondon pri subteno (kaj la Germanojn pri konsento).

Esvardo Wiesenfeld L. K.

Varsovio, Aprilo 1933.

VI TUTPOLLANDA ESPERANTISTA KONGRESO EN VARSOVIO

Bulteno n-o 3.

Dato de la Kongreso: 3, 4 kaj 5 de junio.

Honora Protektanto de la Kongreso: s-ro J. Jędrzejewicz, Ministro de la Popola Instruado.

Honoran Komitaton bonvolis ankoraŭ eniri: s-roj: d-ro Fels, Lwów, min. Lednicki, Varsovio, prezidanto de la Urba Konsilantaro Mayzel, prof. d-ro Muzzyński, Wilno, prof. d-ro Nowakowski, Poznań, generalo Rouppert, redaktoro Wagman.

PROGRAMO DE LA KONGRESO.

Sabato 3. VI. h. 15—19 vizitado de la urbo,

interkonatiga vespero.

Dimanĉo 4. VI. h. 10—12 solenajo sur la tombo de Zamenhof.

" " " " 12—15 malfermo de la Kongreso,

" " " " 12—17 komuna tagmanĝo,

" " " " 17—19 laborkunsido,

" " " " 21 koncerto-balo.

Lundo 5. VI. h. 8½—11 vizitado de la urbo,

" " " " 11—12 malkovro de tabulo honore al Grabowski

" " " " 12—15 konferenco de P. E. D.

" " " " 15—17 komuna tagmanĝo,

" " " " 17—19 laborkunsido kaj fermo de la Kongreso,

" " " " 20 komuna vizito de teatro.

Mardo 6. VI. h. eventuala ekskurso al Wilanów.

Dum la solenajo sur la tombo de L. Zamenhof estas antaŭvidataj paroladoj de diversaj esperantaj societoj, eventuale ankaŭ surmeto de florkronoj.

Dum la laborkunsidoj oni priparolos la rilaton de pollanda Esperantistaro al U. F. E. kaj U. E. A. Ankaŭ jam estas anoncigitaj jenaj referaĵoj: s-ro M. Guterman „Esperanto en batalo kontraŭ aliaj mondlingvaj sistemoj”, s-ro J. Lejzerowicz „Nenia krizo en Esperantujo, s-ro E. Wiesenfeld „Reguligo de propraj nomoj en Esperanto”, s-ro J. Zawada „Koncentrigo de esperantaj fortoj en Polujo”. Organiza Komitato petas pri baldaŭa anonco de pluaj referaĵoj.

Ĉiuj aranĝoj de la Kongreso estas senpagaĵaj, krom la vizito de teatro. Por la teatro estos rabatitaj biletoj.

Komuna tagmanĝo okazos en la unuaklasa restoracio „Gastronomja”. Prezo por la tagmanĝo (kun servmono) — 2 zl. 25 gr.

Loĝejoj komunaj (sen litajo) po 75 gr., komfortaj de 1.50 zl., hoteloj ĝis 4—5 zl.

Fervojan rabaton de 50% profitos ĉiu kongresano revenante el Varsovio.

Fakaj kunsidoj. Ĝis nun estas anoncitaj: de verkistoj (s-ro E. Wiesenfeld), dentkuracistoj (s-ro E. Wiesenfeld), turistoj (s-ro Red. Oskar Berman).

Kongresejo kaj akceptejoj troviĝos en la urbdomo (Plac Teatralny).

Kongreskotizo estas 5 zl. por studentoj; 3 zl. Membro subtenanto pagas minimume duoblan kotizon.

Sekretariejo: Widok 19. Postĉeka konto (s-ro E. Wiesenfeld) n-ro 24736. Aliĝu tuj! **Organiza Komitato.**

Pri lingvaĵo kaj enhavo de l' ĝis - ĉi - tieaj artikoloj respondecas s-o E. Wiesenfeld L. K., je kies speciala peto ni enpresigis ĉiujn senŝange. **La Red.**

KOMUNIKOJ DE P. E. D.

Samtempe kun nia landa kongreso okazos

VII. KONFERENCO DE P. E. D.

t. e. en la tagoj 4. — 5. VI. 1933 en Warszawa.

Tagordo: 1. Protokolo de la VI. Konferenco

2. Raportoj de E. K. pri la agado

3. Sinteno al U. E. A. kaj U. E. A.

4. Proponoj.

Grupoj aliĝintaj al P. E. D. estas petataj sendi al la Konferenco siajn delegitojn, kiuj devas posedi rajtigilon flanke de la grupo por reprezenti ĝin dum la Konferenco. La rajtigilo devas enteni nombron de la membroj, por kiuj la grupo pagis la kotizon al P. E. D. La grupoj, kiuj ĝis nun ne pagis ĝin, estas petataj fari tion antaŭ la Konferenco al nia kasisto.

Ni turnas nin al ĉiuj grupoj kaj personoj, kiuj sekvis nian alvokon koncerne la plebisciton kun **insista** peto, ke ili bonvolu **senprokraste** sendi al ni informojn pri la stato kaj rezultoj de ilia laboro. La informoj estas por ni necesaj antaŭ la Kongreso en Warszawa, kie la afero estas preparolata kaj de la ĝisnunaj rezultoj dependos daŭriĝo de la agado. Ni esperas, ke ĉiuj sekvos nian peton kaj ni kun fido atendas sciigojn en plej proksimaj tagoj.

Fine ni komunikas, ke P. E. D. en la lastaj tagoj subskribis kontrakton kur. U. E. A., laŭ kiu ĉiu ano de U. E. A. profitas de la rajtoj, kiujn havas membro de la grupo apartenanta al P. E. D. Ĉiu U. E. A. ano povas ekaboni „Polan Esperantiston” laŭ favora prezo t. e. por zl 5.— jare pere de la ĉefdelegito de U. E. A. por Pollando t. e. s-o J. Šapiro, Bialystok. La plenan tekston de la kontrakto ni publikigos en la plej proksima numero de „P. E.”.

Ni atendas multnombran ĉeston de la samideanoj en Warszawa!

La Ekzekutiva Komitato de P. E. D. petas ankoraŭfoje per tiu ĉi maniero Lokan Kongresan Komitaton en Lublin sendi **senprokraste** kongresajn protokolon kaj kasa'n kalkulojn. **Ekzekutiva Komitato de P. E. D.**

IRENA SZCZEPAŃSKA.

MIA LVOVA EKSKURSO.

Al Lvovaj ĝesamideanoj.

Jam vagonaro estis ege ĝentila por Esperanto. Mi erare skribis al miaj konatoj, ke la vagonaro venos unu horon pli malfrue, ol tio estus en la fervojplano. Do ni ĝuste tiun horon malfruigis, por ke ĉiuj amikoj povu esti en la stacidomo. Kaj ĉiuj, kiuj venis bone informitaj, devis atendi unu horon, kaj Esperantistoj venis tuj post eniro de la vagonaro. Bonvolu ĉiuj sendi dankleteron al pola fervojoficejo, ke ĝi tiel honoris nian esperantan movadon.

Memkompreneble esperanta delegitaro jam atendis. S-ro Kleinowa kun malfermita koro. Zbigniew Zieliński ekdeklamis poemaron, kiun li dum ses monatoj lernis, s-o Minuška, ĉarma vienanino per temperamentplena voĉo bonvenis min kaj s-o Herr oferis grandan bukedon de blankaj floroj.

Mi vere rigardis, ĉu mia haŭto estas blanka, kaj ĉu mi erare ne ŝanĝigis je Kola Ajayi aŭ iu alia ekzotika gasto. Poste ni serĉis almozpetulon! Vere,

Mi volis doni al li reston de la manĝaĵo, kaj nenie estis malriĉulo. Lvovo do estas la plej riĉa urbo en la mondo.

Fine sprita Zbysko proponis, ke ni iru kinejon, ĉar tie estas certe almozpelulo. Do ni iris, sed tie atendis nin seniluziigo! Almozpelulo estis, sed sur la ekrano!

Gesamideanoj volis montri al mi ĉion ĉarman kaj valoran en la urbo. — Rigardu, fraŭlino, kiel granda luno estas. Nenie estas simila kiel en Lvovo! — Vere la montrita luno estis grandega, sed bedaŭrinde tio estis nur lumigita horloĝo!

Mi ne volas skribi pri miaj mastroj, ĉe kiuj mi loĝis. Estis por mi tiel bonege ĉe ili, ke mi timas, ke poste cent personoj veturos Lvovon, kaj ĉiu el ili volus tie loĝi.

Dimanĉe ni renkontis nin ĉe kafejo George. Post unu horo de eta kaj tre gaja babilado (nur esperante) venis preskaŭ tuta societo, por preni min al la promenado. La vetero estis plensuna, do ĉiuj belulinoj esperantistaj ŝajnis esti belaj floroj atendantaj al tiu, kiu volus planti ilin en sia ĝardeneto.

Memkompreneble ni iris al la parko de Kiliński, kie ĉiu ekskurso montris per ridoj kaj paroloj sian bonhumoron. Poste sekvis oratora konkurso, en kiu venkis ĝojplena f-ino Minuška, kies viena temperamento varmigis malvarmetajn korojn de Lvovaj samideanoj.

Postagmeze eĉ pola radjo montriĝis treege ĝentila kaj kantistino speciale kantis por esperanta gastino ĉarman kantejon „Al ĉiu estas permesite ami“ bedaŭrinde ankoraŭ nur en pola lingvo, sed ni havu esperon, ke baldaŭ ankaŭ tio ŝanĝiĝos por Esperanto. Poste ni aŭskultis radjan kastejon, en kiu estis multe da dankleteroj pri prelego de s-o dr. Klein — pola prelego pri Esperanto.

Vespere mi havis vere treege simpatian renkonton kun nekonata (ne soldato) antaŭe Esperantisto. Mi estis en teatro, kie oni ludis bonegan ludverkon de juna pola verkisto, parolisto de Lvova stacio, Jerzy Tępa.

Dum paŭzo, mia akompananto prezentis al mi sian fraton kuraciston. Li vidante mian verdan steleton ekkriis:

— Fraŭlino! vi estas Esperantistino? —

— Memkompreneble! —

— Mi estas ankaŭ esperantisto, sed mi ne partoprenas en la societo. Mi studas esperantajn kuracistajn verkojn. Jam mia patro estis fervora esperantisto! —

Mia ĝojo estis senlima. Do tuj la agordo plivarmiĝis. Tio estis s-o dro Kielanowski, kiu, mi esperas, de tiu tago estas ankoraŭ pli fervora verdbatalanto! Kun miaj unuaj samideanoj, ni renkontiĝis ankoraŭ unufoje en la tago de mia foriro de la urbo. Sed kiam mi estis post la teatro-prezentado en la dancejo „Cyganeria“, kie estis kvar oficiroj en nia societo, mi tiel fervore faris propagandon, ke ili promesis lerni, kaj poste instrui sian regimenton.

Lastan tagon ni faris ekskurson al Kulparków. Sed ni havis tiel gajajn mienojn, ke pordisto de la malsanulejo pensis, ke ni estas frenezuloj, kaj per ĝentila gesto invitis nin eniri. Ni kore dankis, sed ni volas ankoraŭ iomele labori por Esperanto!

Vespere je la stacidomo adiaŭis nin ankaŭ esperanta delegitaro. De-nove floroj, versaĵoj, larmoj kaj... Tion ĉiu leganto mem povas imagi.

La orkestro ludis... sed ne nur por mi. La orkestro ludis por tuta vagonaro, ĉar tio estis dancada ekskurso.

Carma, gaja, humora ekskurso en Lvovo. Propagando grandioza. Ĉiu poste en la kupeo demandis min pri la afero kaj interesis sin pri la movado.

Do nun la Krakovo atendas Lvovajn samideanojn.

Sed pli ol dek mi ne povas samtempe akcepti por la loĝigo!

RECENZOJ.

S. Grenkamp: **Pola folkloro kaj popolkanto** kun antaŭparolo de Prof. Z. L. Zaleski, delegito de la Pola Ministro de l' Publika Instruo en Parizo, 10 melodioj kaj 8 ilustraĵoj ekstertekste. Eldonis: Esperantista Voĉo, Jasło, Pollando, Paĝoj 60.

Oni devas vere admiri larĝan kaj ampleksan sferon de interesigoj ĉe tiu aŭtoro. Post Kompleta Gramatiko, Plena Vortaro, Pola-Pomeranio aperis la libro valora, kiu certe estos bonega enkondukilo por interesitoj pri la pola popolo kaj ĝia kutimaro, tiom pli, ke aldonita ĉapitro „Bibliografio” havigas multajn informojn pri koncernaj verkoj en angla, franca, germana, rusa aŭ pola lingvoj. Kompreneble neniu, kiu scias, ke ekzistas en la pola lingvo 24-voluma verkego de Kolberg, povas postuli, ke la libro enhavu ĉion el tiu fako, sed la preparolata verko bonege informas pri ĉefaj kutimoj de nia popolo kaj estas sur la libra merkato, tre bonveninda aperaĵo, pri kio ni ĝoje atentigas.

HUNGARA ANTOLOGIO. Redaktis: K. Kalocsay. Kunlaboris: J. Baghy, K. Bodo, L. Halka, F. Szilágyi, L. Tolsche. Enkondukon verkis Miĥaelo Babits. Poemoj kaj noveloj de 50 hungaraj verkistoj. Eldonis Literatura Mondo kaj Asocio de Esperanlistaj Libro-Amikoj Budapeŝt, IX. Mester-u. 53. Formato 15x23 cm. 472 tekstopaĝoj kaj 24 klišopaĝoj kun la fotoj de 47 verkistoj. Senligna papero, multkolora kovrilo. Prezo. svisaj frankoj 12.— broŝuritaĵ; sv. fr. 14.— bindita. Aldonu 10 proc. por sendkostoj. Membroj de AELA. ricevas por sia kotizo de 13.50 fr. kiel unuan libron, el la serio de ses libroj.

HUNGARAJ NOVELOJ EN XIX J. LAŬ LA „HUNGARA ANTOLOGIO“.

La unue eldonita granda verko de ses tradukintoj de „Hungara Antologio” disvolvas tre interesan bildon de malmulte konata literaturo. Certe nomojn kiel Petöfi, Arany, Jokai ankaŭ popolopezion ĉe ni en Polujo, kaŭze de l' granda amikeco de la du nacioj, konas preskaŭ ĉiu inteligenta homo, sed per la „Antologio” oni interkoniĝas kun romanverkado de XIX jarcento. — La tradukintoj de l' literaturo videble decidigis je noveloj pri la vivo de vilaĝanoj kaj malriĉaj homoj. —

Tre malofte oni povas legi tiel fortan bildon kiel momento, kiam soldato — vilaĝano vidante dum libertempo mizeron de sia familio, malfeliĉa, trankvile trapikas knabino — infanon, barantan rabi monon el ŝranko, sed atidante en tia momento ploradon de suĉinfano en lulilo trankviligas ĝin parolante al etulo per korecaj vortoj. Kion faras li kun la rabita mono? Li aĉetas fosilon kaj mielkukojn por infano, poste trapasante la digon li elprenas el la poŝto malgrandan paketon kun rabita mono por jeti ĝin malproksimen en la akvon (Zeigmond Móricz, en Malriĉaj homoj). Liaj lastaj vortoj antaŭ foriro kun ĝendarmoj: „Fileto mia; mi portis al vi iom da mielkuko... petu ĝin de via panjo...” pentras la amon de l' simpla vilaĝano. —

Naiva fido je miraklo ĉe Szabo-Dezsö (La porkido de la bona Dio), vilaĝano, kiu demandas pentriston fari bildon de mortinta knabino sen fotografaĵo kaj kun larmoj rimarkas „kiel ŝanĝiĝis la etulo en la transa mondo” (Fejo Gardonyi: pentristo en vilaĝo), aŭ patro-majstro, kiu malgraŭ granda vivmalfacilo ne decidigas doni unu el infanoj al riĉa sinjoro por eduki, por kiu valoras pli kanti, kiam oni volas, ol havi monon (Jokai „kiu el la sep”), fideleco de l' virino ĉe Szabo Dezsö, karakterizas la hungaran popolon. —

Spritan, ridigan satiron „Barono Rebus” — perfektaparato-finas Herczeg Ferenc por moralo, ke li konis nur unu modelan edzon „ĝi estis perfektaparata edzo” tolerema, ka' edzino „donagis al li eĉ tiun — ĉi etan penon por streĉi lin unufoje ĉiujare, ĉar nur grumblemaj edzoj... aŭtoro ne finis sian penson.

Simila al satiro de pola aŭtoro Krasicki (XVIII j.) troviĝas en tiu aro la novelo pri monaĥo, kiu predikas akvon, sed ĉiufoje post oratoro bonhumora Polikarpo ebringiĝas senmezure, senkulpiĝante, ke, kvankam falema homo, li batalas por la vero. La vino estas kelkfoje la armilo de satano, sed samtempe donaco de Dio „per kiu Li rekompencas la batalanton de vero”, Kun subtila ironio Zoltan Ambrus per buŝo de enpensiginta prioro justigas tian pekon, ĉar „ĝi estas la destino de l' providenco”. Oni estas tiel enuigita kaŭze de priskriboj pri la lasta milito, ke mi devas konfesi mian malinklinecon por legi: „Ĉe Mülhausen la malĝoja oficiro” de Dezsö Szomory, sed ne eble estas interrompi la komencitan legadon kaŭze de vervo, de stilbeleco. Ŝajnas, ke oni vidas pasantajn milittrajnojajn, kiuj zigzagis kiel fulmo, en kiuj veturas rapidaj junuloj... ili iras por morti. Sonoriloj senĉese sonoras en la profundo. Kreskas ombroj je granda

spaco. — Oni povas nur imagi muzikan impreson en hungara, se en traduko oni restas sub ĉarmo de l' muziko. —

Pri poezio aliffoje.

Ankoraŭ mi devas menci, ke karakterizaĵoj de ĉiu verkisto per kelkaj frazoj jetas lumon je lia literatura agado. —

H. Wasilewska.

TRA L' MARO POR SUNO DE AFRIKO....

Ekskurso per la pola ŝipo el la pola haveno Gdynia estas io, kio ne okazas ĉiutage. Precipe kiam oni sukcesis fari veturadon transoceanan dum la vetero belega, senventa, inter samlandanoj, kies nombro atingis preskaŭ 400 inteligentuloj el ĉiuj branĉoj de la scienco, arto, kaj diversaj fakuloj. Oni ne povas ne akcenti, ke la oficistaro kun S-o Kapitano Stankiewicz, I-a oficiro Depisz, doktoro Flissowski kaj aliaj oficioj kaj oficiroj estis vere afablaj en ĉiu direkto. Menciinda estas ankaŭ tre diligenta kaj afabla servistaro, kaj bonega manĝaĵo.

Sed antaŭ ĉio esperanta propagando, kies belegan komencon aranĝis adminde S-ro Saldanha Carreira Del de UEA en Lisboa.

Jam je la 6-a horo matene, dimanĉon 9/IV li estis ĉe la bordo de Polonia, atendinte min kun aro da societanoj el diversaj lisbonaj kluboj. Kio estas vere ne atendita okazintaĵo — pri tio mi tuj rakontos.

Flanke de S-ro S. Carreira aperis policisto esperantisto bonege parolanta nian lingvon s-ro Antonio Maria Matena el lisbona turista policista sekcio laŭ propono de samid. Carreira — Direktoro de la Turisma polica sekcio, s-ro Kapitano Maia Loureiro igis supre cititan samideanon Mateno akompani la pasaĝerojn de Polonia dum la tuta vizitado de Lisbono. Li afable montris al ni mirindajn konstruaĵojn kaj arkitekturajn de la urbo kaj ĉirkaŭaĵoj: belegan rezidencon Sindra, diversajn parkojn kaj vilaĵojn en ĉirkaŭaĵo de Lizbono.

La ekskurso per aŭtomobiloj daŭris tutan tagon kaj impresis ĉiujn vizitantojn.

Esperanta gvidado estis de ĉiuj vere admirata. Mi esprimas koran dankon por ĉiuj aranĝintoj, kiuj tiamaniere faris grandan paŝon antaŭen por la propagando de Esperanto.

Estas menciinde, ke la movado en Portugalujo bone progresas. Mi estis invitata viziti kelkajn esp. ejojn — sed mi povis viziti nur unu, plej novan Societon „Antaŭen“, kies estraro laboras kune kun ĉiuj societanoj tre diligente kaj efike. Mi vidis ĉi tie eĉ ekzempleron de Pola Esperantisto. Dank' al laboremaj samideanoj: ĝen. sekr. Jose Francisko; koresp. sekr. Mario Raposo; adm. sekr. Carlos Nogueiro, kasisto: Jose Santos Ferreira; Bibliot. Fernando Raposo — estas aranĝita regula lernejo, legejo kaj klubejo. Mi bondeziras al ĉiuj planan sukceson.

Estas menciinde, ke sur la Ŝipo Polonia mi povis aranĝi esperanto-kurson, kiu bone prosperis. La nomoj de l' partoprenintoj estas ĝer-oj: Edward Raś, notario el Stary Sambor; Gustawa Golde, Warszawa, Śniadeckich 12; Hil Mejtis, inż. dypl. Poznań, Grunwaldzka 18; Ksenia Knothe, Pabjanice, Piłsudskiego 16; Stefanja Herbich, Warszawa, Żórawia 4 a m. 31, Stefanja Birencwaig, Warszawa, Koszykowa 28 m. 7.

O. Bujwid.

(DAŬRIGOTA).

SPORTO KAJ TURISMO

INTERNACIA LINGVO POR LA INTERNACIA TURISMO PER ESPERANTO ĈIRKAŬE DE LA MONDO.

Hodiaŭ, kiam dank' al radiotelefonio la homa parolo, eldirita en Ameriko aŭ Azio, jetita sur la radio-ondojn trakuras kun fulma rapideco al Eŭropo aŭ inverse, nenigante la spacon inter landoj; hodiaŭ kiam spaco, dividanta homaron malgrandiĝas en la tempodaŭro, kaj de interlingvaj koincidoj fortege pligrandiĝas dank' al la evoluo de komunika tekniko; hodiaŭ, kiam la turismo ĉirkaŭpre-

nas ĉiam pli kaj pli vastajn sferojn — estas jam la plej ĝusta tempo racie konstrui pontojn — pontojn, kiuj kondukas de homo al homo, de popolo al popolo.

Sed kiamaniere povas esti starigitaj tiuj pontoj, se la homoj ankoraŭ ne povas interkompreniĝi, kaj mankas al ili la eco de komuno.

Ĉu povas la Japanoj interparoli kun la Poloj, se unu el ili ne komprenas la polan lingvon, kaj la alia la japanan? Kiamaniere povos efiki la penoj por alproksimigi la popolojn, se mankas komuna lingvo? Se ni volas konstrui pontojn de komuneco, ni devas antaŭe forigi la lingvajn barojn.

Tiuj baroj povas esti neniigitaj — per mondhelpingvo; per komuna komprenigilo por ĉiuj, kiu absolute ne celas forigi iun el la naciaj lingvoj — por esperanto.

Ĉu ne celas esperanto kreon de io granda, valora por nia kulturo? Esperanto vere estas lingvo artefarita, kreita de homo. Estas vero ke ni ne povas krei vivan ĉevalon, sed aŭtomobilo, kiu entute anstataŭas ĉevalon, am estas kreaĵo de spirito kaj homa inventemo — ĉu ni ne uzos la aŭtomobilon nur pro tio, ke ĝi estis de la homo „artefarite kreita“?

Homo ne povas krei sunlumon, sed elektra lumo estas verko de homoj.

Ĉu ni ne uzu pro tio la elektran lumon, ĉar ĝi estas artefarita?

Natura, artefarita — tio estas nur frazoj. Ne temas tie ĉi pri natureco aŭ artefariteco, sed pri utileco kaj celkonformo. Aŭtomobilo estas utila kaj respondas la destinton ĝi estas do bona.

Esperanto jam donis pruvon de sia utileco. Ĝi volas esti interkomprenigilo, kaj tion ĝi atingis.

Ĉiu Kongreso pruvas la vivkapablecon de Esperanto. Ĉie, kie esperantistoj interparolas esperante, tie la problemo de monda helpingvo estas solvita.

La unua aviadilo konvinkis, ke grafo Zeppelin pravis kun siaj teoriaj antaŭvidoj... Ĉiuj teorioj pri Esperanto estus senutilaj, se... Esperanto ne ekzistus. Sed Esperanto estas, vivas, kreskas kaj floras.

Oni ankoraŭ diras maldekstre: Esperanto estas utopio. Oni cerbumas dekstre pri la ebleco enkonduki Esperanton en la lernejoj. Ĉi tie kaj tie parolas pri Esperanto homo, kiuj neniam ĝin serioze ekkonis. Kian opinion ni havus pri homo, kiu neniam konatiĝante kun kemio aŭ medicino, komencas debati pri tiuj problemoj.

Sed jam nenio helpas al niaj kontraŭuloj.

La horo de absoluta triumfo de Esperanto estas proksima.

Akcepto de ĉiuj popoloj de unu komuna interkomprenigilo malfermas al la mondo novajn kaj belajn vojojn de kultura evoluo kaj samtempe ebligas al la homaro reciproke ekonon kaj alproksimigon. Estas sciinde, ke Esperanto helpas kaj faciligas al turistoj kaj vojaĝantoj — sur la tuta mondo — kaj ke Esperanto en la internacia turismo progresas kun fulma rapideco. La turismo pligrandiĝas kaj fariĝas potenca ĉiujare, ĉiumonate, apenaŭ ne ĉiutage, kaj pro tio ĉiu turisto devas lerni esperanton jam hodiaŭ, ne morgaŭ.

Do — al ago!

OSKAR BERMAN.

TRE GRAVA ESPERANTO-AŬDIGO PERE DE POLAJ RADIOSTACIOJ.

Jus ni ricevis sciigon el ĝenerala direkco de polaj radiostacioj, ke ĝi konsentas aranĝi la delonge petatan koncerton de l' pola muziko, antaŭiratan de prelego s. t. „La beleco de l' pola muziko“ kiun aŭdigos s-o Tad. Hodakowski, lektoro de Esperanto en la Kraków'a universitato.

La aranĝo havos lokon merkrede, la 14-an de junio. Komencos ĝin la prelego je la 21 h. 10 m. kaj daŭros ĝis la 21 h. 25 m., post ĝi sekvos la koncerto, kiu daŭros ĝis la 22-a h. La aranĝon aŭdigos ĉiuj polaj radiostacioj, sed por alilandaj aŭskultantoj kredeble plej konvena estas la stacio en Warszawa, kiel apartenanta al plej fortaj en Eŭropo.

Ni turnas nin al ĉiuj Esperanto-grupoj kaj societoj kun plej varma peto, ke ili bonvolu aranĝi la kolektivajn aŭskultadon de tiu programo, kiu ja povos agrablige la grupon kunvenon speciale kunvokitan.

La direkcio en Warszawa tre bedaŭras, ke jam estas iom malfrue, ke ĝi povu peti la direkcin de alilandaj stacioj pri **transmisio**, sed iliaj proponoj tiurilataj estas grandanace akceptotaj. Influxavaj personoj kaj grupoj bonvolu efektivigi tion! Turnu vin al: Polskie Radjo, Warszawa, Kredytowa 1.

Post la aŭskulto de l' programo ni petas sendi kiel eble plej **multajn dankskribojn** laŭ la ĉi-supre indikita adreso. Sendu kritikojn, proponojn, petojn. Ni klopodos ĉiujn respondi skribe aŭ per radio. De la sukceso dependas la daŭrigado de Esp. - aranĝoj en polaj stacioj kaj la gravega tutlanda perradia **Esperanto-kurso**.

Ce grupaj dankskriboj bv. indiki la nombron de l' aŭskultintoj.

Ni tre kore petas **diskonigi la informojn** kiel eble plej vaste. Bv. represii en Esp. - gazetoj kaj traduki por nacilingvaj, sendante al ni koncernajn numerojn. Kun kora antaŭdanko kaj samidcane salutoj.

Pollanda Esperanto - Delegitaro

Kraków, Lubicz 34.

Refoje ni ripetas, ke la Esperantaj radio - prelegoj pere de polaj stacioj (speciale tiuj en Warszawa kaj Kraków), okazas **CIUN DUAN MERKREDON** je la 22 h. 35 m. kaj ili daŭras 20 minutojn. Jen la ĝustigita listo de prelegoj:

31. V. Prof. Dro Odo Bujwid: Kuracaj banlokoj en Polujo.

14. VI. Lekt. T. Hodakowski: La beleco de l' pola muziko (escepte estas ŝanĝitaj la horoj; vidu la artikolon).

28. VI. Prof. Łempicki: Scienco kaj klereco en Polujo.

12. VII. Prof. R. Wacek: Somero en Pollando.

26. VII. Prof. dro Odo Bujwid: Esperanto kaj rolo de poloj en ĝia disvolvo.

9. VIII. S-o Z. Sobołta (blindulo): Protekto al blinduloj en Polujo (la prelego okazos el Lwów, Warszawa).

Sendepende de tiuj prelegoj la radiostacio en Lwów konsentis ĉiumonate aŭdigadi en la pola lingvo t. n. „Novajojn esperantajn”, kiuj enhavos mallongajn prelegojn kaj sciigojn pri niaj pluaj progresoj. Por subteni la aferon, bv. skribi multajn leterojn al Polskie Radjo, Lwów, Batorego.

Certe vi volas, ke Esperanto estu enkondukita en ĉiuj radio-stacioj! Do kunlaboru. Mi serĉas radio-amikojn en tuta Polujo. Nenia kotizo! Sola tasko skribi ĉiumonate leteron aŭ poŝtkarton al destinita radio-stacio.

Detalajojn donas: Internacia Radio Servo de I. C. K. W. Krzysztofowicz, Bydgoszcz, Piotra Skargi 13. m. 4.

LINGVA KONSULTEJO.

S-ro B. K. en G. Oni renkontas la formojn fuĝi kaj fuĝi samofte. Prefirinda estas tamen la vorto fuĝi (uciekać), ĉar fuĝo estas io alia (speco de muzika komponaĵo). — **Pranci** = wspinać się (o koniu), stawać dęba, **obstinstariĝi** por tiu senco estas tro artefarita, **baŭmi** signifas la saman kiel pranci, kaj eĉ estas pli ofte uzata. Verŝajne oficialiĝos la radiko „baŭmi”.

Inĝ. S. G. en P. **Plóz** = glitstango, **gater** = motor - segilo, **kultywator** = terkulturo. La vorto etango por staw ne estas uzebla.

F-ino E. B. en W. Jes, vi pravas. La diferenco inter sputi kaj **kraĉi** estas jena: **sputi** = eljeti tra la buŝo aŭ tra iu truo ĉion **krom salivo**, **kraĉi** = eljeti tra la buŝo **tr. salivon**. Sputi estas, do, pli larĝsenca.

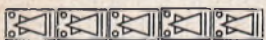
Skolto en K. **Menażka** = gamelo, **pled** = plejdo, **mecz** = ludkonkurso aŭ ludbatalo. La vorto saperso signifas: ero do saperso, tial oni nepre devas uzi la formon „sapeisto” (soldato faranta sapersojn).

S-ro St. Kr. **Jadwiga** = Hedvigo, **Wacław** = Venceslao, **Wojciech** = Alberto, **Bolesław** = Boleslao, **Władysław** = Ladislao. Se vi volas restigi la polan ortografion de tiuj ĉi nomoj, vi ne bezonas aldoni la esperantajn finaĵojn (-o).

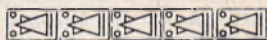
S-ro M. J. en Z. **Amendo** = poprawka (do ustawy); **torpori** = zdrętwieć; **relajso** = przekaźnik (elektr.), stacja radiowa transmitująca inną; **sandviĉo** = sandwich, kanapka, przekąska. Pri neologismoj ni aperigos en la sekvonta numero specialan artikolon.

S-ro P. R. en W. Heĝo = zywoptot, ĥiĝo = biegun, czop, zawiasta; incendio = poŝar (anstataŭ la oficiala „brul(eg)o”) — neologismo aprobinda. La ceterajn vortojn vi trovas en ĉiu fundamenta vortaro.

Mieczysław Guterman.

F I L M O

FILMSTELOJ KAJ ESPERANTO.

La ideo de la esperantlingva tonfilmo tre rapide paŝas antiaŭen. La afero fariĝas pli kaj pli aktuala kaj eble post ne tro longa tempo ni aŭdos ĉiujn alinacian filmojn nur en Esperanto.

La publiko certe tre rapide alkutimiĝos al esperantaj filmoj. Eĉ neesperantistoj ne estos malkontentaj: estas ja por ili egale, ĉu, aŭdante alinacian filmojn ili ne komprenas anglan lingvon, ĉu esperantan. Sed la publiko ankaŭ kun ekmiro ekvidos, ke tiu nekonata Esperanto sonas kvazaŭ iam jam aŭdita.... Post kelkaj filmoj ĉiuj jam ilin komprenos.

Kaj la filmsteloj? Sur alia loko ni jam skribis, ke ekzemple Anny Ondra kaj Elga Brink estas esperantistinoj. Sed da favoruloj de nia ideo ni havas inter la filmsteloj multe pli.

La kunlaboranto de la „Literatura Mondo“ havis entervjuon pri Esperanto kun Konrad Veidt, Daniela Parola kaj Charles Boyer.

Konrad Veidt turnas anglan varianton de la filmo „F. P. 1. ne respondas“. En la germana ludas Albers, en franca Boyer.

Je la demando, kial oni ne turnas esperantan varianton, respondis Veidt: „Esperanto estas bedaŭrinde ne sufiĉe populara. Ĝi estas bonega afero laŭ mia opinio kaj oni devus instrui ĝin al infanoj, enkonduki ĝin en lernejojn. Sed la hodiaŭaj tempoj estas tiel malfavoraj por Esperanto. La doganaj muroj, la naciaj malharmonioj, la granda mondkrizo, ĉio malhelpas la efektiviĝon de tiu genia ideo. Kaj cetera — oni malmulton aŭdas pri Esperanto. Mi ne kredas ke ekzistas multaj homoj, komprenantaj Esperanton“.

Nia samideano provis korekti falsan opinion de Konrad Veidt pri Esperanto. Li montris al li ankaŭ la numeron de „Literatura Mondo“. Veidt komencis legi iun poemon — kaj ho miro! — li komprenis ĝin! La lingvo plaĉis al li. Poste ili parolis pri naskiĝo de Esperanto, pri la esperantaj poetoj kaj verkistoj. Veidt esprimis la neceson de enkonduko de Esperanto en la lernejojn.

Veidt foriris. Dum kelkaj minutoj tiu fama artisto fariĝis favorulo de nia ideo.

Charles Boyer esprimis sian opinion, ke Esperanto ne estas plu moda afero, ĉar oni preskaŭ ne aŭdas pri ĝi. Ĉu la interparolado kun nia samideano ne ŝanĝos tiun opinion, mi dubas.

Kontraŭe, Daniela Parola estas entuziasmigita pri la ideo de la internacia helplingvo. „Mi tuj lernus Esperanton, se oni turnus esperantlingvajn tonfilmojn“ — ŝi diras en franca lingvo.

Kaj tiuj esperantlingvaj filmoj povas aperi pli frue ol ĉiuj opinias. Sed por tio estas bezona io ankaŭ internacia, nome tiufoje: internacia kapitalo.

Eli.

ĈU VI SCIAS KE...

La unua virino, kiu parolis en esperant-lingva tonfilmo estas s. anino Chromatte el Los Angeles.

... En Polujo oni projekcias nun la unuan tonfilmon de nia samlandanino, Pola Negri, s. t. „Je ordono le virino.“

... Jan Kiepora finis sian novan filmon s. t. „La kanto por vi“. Laŭ diroj ĝi estas plej bona filmo de Kiepora. En Polujo ni ekvidos francan varianton kun Claudia Cleves. Por Polujo ekkantis Kiepora siajn kantojn pole (sen traduko de Marcelina Halicz.) Tiun-ĉi francan - polan varianton aĉetis jam Ĉeĥoslovakujo.

...Eugenjusz Bodo unu el plej bonaj polaj filmsteloj la unuan fojon kantas en filmo: „Lia ekscelenco ĉemizo“.

...Bogusław Samborski, pola Jannings, montris sin la unuan fojon en nuna sezono en filmo: „Sub Vian Defendon”.

.... Witold Conti forveturas eksterlanden. Li versajne en Berlino turnos ian filmon.

D I S T R A Ĵ O J

Enigmokonkurso.

Partopreni povas ĉiu, kiu atingos minimume 12 punktojn. Premiojn ni fiksis tri: 1) Gvidlibro tra Pollando kaj Gdańsk 2) kaj, 3) po unu libro de la Novelbiblioteko.

La enigmokonkurso estos finita en la estonta numero.

Enigmo n-ro 4.

Aritmografo.

Ciferojn de tiu - ĉi aritmografo ŝanĝu en konvenajn literojn laŭ la helpilo, kaj vi ricevos solvon.

Helpilo:

2, 5, 4, 13, 14, 9, 12, 6,	Okazintaĵo
15, 2, 3, 4, 13, 6,	Bezonas ĉiu kudristo
7, 2, 16, 4, 13, 6	Malĝojo
1, 8, 14, 6,	Kusejo

1. 2, 3, 4, 5, 6, 3, 4, 7, 8, 9, 4, 10, 11, 4, 12, 2, 13, 14, 8, 10, 14, 6, 4, 10, 14, 2, 10, 15, 4, 12, 5, 6, 12, 2, 11, 12, 6, 11, 2, 16, 2, 13, 3, 6, 3, 4, 13, 8, 2, 8, 3, 4, 6

Pro solvo de tiu aritmografo ni kalkulas 4 punktojn.

Enigmo n-ro 5.

Ĉ	N	B	B	U	N
U	A	I	A	A	O
J	R	J	O	T	V
N	N	O	A	N	V

Sekvante la postsignojn de la ŝakĉevalo tralegu alvokon de „Pola Esperantisto”.

Pro solvo de tiu enigmo ni kalkulas 3 punktojn.

La solvojn oni povas sendi ĝis 25 de majo.

Solvo de enigmo n-ro 1. Anĝelo, 2, Nazumo, 3, Timono, 4, Orgeno, 5, Nebulo, 6, Infero, 7, Grajno, 8, Rivero, 9, Alauda, 10, Bukedo, 11, Oranĝo, 12, Vipero, 13, Sabato, 14, Kaleŝo, 15. Inkubo - **Tutajo:** Antoni Grabowski.

Kelkaj solvoj enhavas anstataŭ la vorto „kaleŝo” malĝustajn solvojn. Pro tio ni kalkulas al ili nur po 2 punktoj.

STATO DE LA KONKURSO.

Po 2 punktoj havas: Anna Rettizanka, Stenjo Unterweiserówna.

Po 3 punktoj havas: Hanka Kantorowicz, Andrzej Balanda, „WaZa”, Fela Zollman, Eugenjusz Pietrzak. (Daŭrigota).

RIDU IOM!

EN TEATRO.

Direktoro: Do mi dungas vin fraŭlino, por naivaj roloj, tamen kondiĉe, ke vi donos al mi antaŭe proveton de via kapablo en tiu-ĉi direkto.

Kun plezuro. Mi volus vin peti, sinjoro direktoro, pri pruntedono de 100 zł.

PROFESIA SEKRETO.

Kaj nun la akuzato diru, kiel vi malfemis tiun fajrezistan kason?

— Neeble, sinjoro juĝisto, inter la publiko sidas anoj de konkura bando.

PUNO.

— Bopatrino volas kun vi paroli, diras gardisto enirante al ĉelo de la areŝtito.

— Kiu, sinjoro gardisto?

— Vi demandas kiu? Nu via bopatrino.

— Nu, sed mi ĝuste demandas kiu, ĉar mi sidas pro bigamio.

NOVAĴOJ EL ESPERANTUJO

ESPERANTO-ANGULO EN „LE PHARE MEDICAL“.

„Le phare medical de Paris“ bonege redaktata franca medicina revuo enhavas esperantajn mallongigojn de ĉiu artikolo, kaj krom tio specialan Esperanto-angulon.

PROFESORO PICCARD PRI ESPERANTO.

En la entervjuo kun kunlaboranto de „L' esperanto“, organo de italaj esperantistoj, profesoro Piccard interalie diris jenajn vortojn: „jes, mi estas favora al Esperanto, mi deziras ĝian disvastiĝon en la mondo. En la scienca kampo Esperanto povas fari grandajn sekvojn dank' al la rapida interkompreno de la sciencistoj en la mondo kaj la facila esploro de la diversnacia dokumentaro“.

ESPERANTO DUM LA SPARTAKJADO.

Ĉe la Spartakjado en Moskvo, kiun oni laste prokrastis ĝis la venonta jaro, oni faros la komandvorton nur en Esperanto. Oni atendas 12.000 vizitantojn.

ESPERANTO DUM LA SKOLTA MONDJAMBOREO.

Dum la skolta mondjamboreo en Gödöllő (Hungarujo) oficos por skoltaj esperantistoj centra renkontejo, kie okazos kunvenoj de Skolta Esperanta Ligo, paroladoj kaj esperanta ekspozicio.

XIII KONGRESO DE S. A. T.

La 5-10 de aŭgusto 1933 okazos en Stokholmo XIII. Kongreso de Sennacia Asocio Tutmonda, kultura kaj interhelpa organizo de prolet-esperantistoj.

„INTERNACIAJ FLORAJ LUDOJ“.

Dum la XVI-a katuluna esperanta Kongreso (4, 5, 6 julio) okazos granda esperanta literatura festo s. t. „Internaciaj floraj ludoj“.

„USE — EHO“ APERAS DENOVE.

Komencis denove aperi „Use-Eho“, propagandanta unuigon de europaj ŝtatoj kaj eŭropanismon, kiu estas „tolerema naciismo en eŭropa senco kun eŭropa horizonto“. Ĝi enhavas tre interesajn artikolojn, ĉiujn en Esperanto, kiun ĝi nomas „Eŭropa lingvo“.

El.

POLLANDA KRONIKO.

BYDGOSZCZ. Vigla movado. Du lokaj grupoj eldonas tre interesan gazeton „Ligilo“, aperas ankaŭ regule „Radio-Servo“, monata organo de Internacia Radio-Servo por Polujo, Konstantaj kursoj en lernejoj, gimnazioj kaj por privataj personoj. Ĉiusemajne konversaciaj kunsidoj en Klasika Gimnazio. Monata kunveno de Scienca Esperanta Rondo la 7. IV. 33. Parolis s-ano Reinhold pri „Mirakloj de homa voĉo“. S-ro Feĉo Kłodziński bonhumore rakontis pri sia „Koresponda Fianĉino“ S-ro St. Fethke parolis pri artefaritaj insuloj. S-ano E. Fethke prezentis 2 versaĵojn de R. Schwarz. Agrable surprizis la flutuloj de malgranda gimnazio ĉe fortepiana akompano. Nigra Bydgoŝcano Kola Ajayi forlasis be-

daŭrinde Polujon, sed li ĉiam perletere salutas siajn blankajn fratojn el Bydgoszcz.

WARSZAWA. Generala Kunveno de Pola Esperanto Asocio en Warszawa elektis la 5-an de aprilo novan Estraron, kiun eniris: Piotr Nowakowski — prezidanto; inĝ. Jan Skrzypiński — 1-a vicprezidanto; red. Adam Uziembło — 2-a vicprezidanto; inĝ. Karol Kloc — sekretario; Anna Grabowska — kassistino; Roman Ignaciuk — bibliotekisto; Feliks Falkowski, Anstataŭantoj de la Estraro; Janina Burkathówna, Kazimiera Sowińska, Roman Dąbrowski. Revizia Komisiono: Kazimierz Zajczkowski — prezidanto, Mieczysław Kaus, Waclaw Falkowski.

La novelektita Estraro estas laŭ nova statuto Estraro de Varsovia, Filio kaj ĝi plenumas la funkciojn de la Ĉefa tutlanda Estraro ĝis la elekto de tiu Estraro per la delegitoj de la Filioj. La nova Estraro metis florkronon sur la tombon de Kreinto de Esperanto je la datreveno de lia morto. Mallongan paroladon dediĉitan al la Majstro faris s-ino Cense. La Estraro komencis intensan laboron por disvastigo de nia ideo en la pola socio. Raportoj pri agado de la Estraro de P. E. A. aperos ĉiumonate en Pola Esperantisto.

Polaj Esperantistoj kaj Simpatiuloj! Enskribiĝu amase al Pola Esperanto Asocio. Nur firma organizado estas kapabla realigi la noblajn ideojn de esperantismo.

RAPORTO PRI LA AGADO DE TURISTA ESPERANTISTA RONDO ĈE Z. T. K. EN VARSOVIO.

Dum la 2 jaroj de sia ekzistado la sekcio de T. E. Ro ĉe Z. T. K. energie laboris sur la Z. T. K. - tereno rilate la propagandon kaj disvastigon de l' ideo de lingvo internacia Esperanto inter la multnombra Z. T. K.-anaro, aranĝante kursojn de Esperanto kiujn partoprenis kaj finis ĉ. 300 pers., organizante Klub-vesperojn por siaj membroj, kaj vicon da ekstervarsoviaj ekskursoj (al Płock — 70 pers., Łódź — 80 p., Kraków — al la U. Kongreso, kaj Lublin — al la Pola Kongreso) sub gvido de red. Oskar Berman. Ĉio ĉi atestas pri la viveco kaj vigleco de T. E. Ro. La 13. X. 1932 j. okazis Generala Kunveno de T. E. Ro. dum kiu estis elektita la Estraro de la Rondo. S-oj: Red. Oskar Berman — Gvidanto de T. E. Ro; Mgr. Mieczysław Guterman — gvidanto de la kurso kaj Klubvesperoj; Severyn Piernik — ĝen. sekretario; R. Włodawerówna — sekretario; M. Bułeki — bibliotekisto; P. Litwakówna kaj D. Cejlon. La agado de la Rondo dum la pasinta 6 monatoj prezentiĝas jene: Ĉiusemajne (Vendrede) okazis Klubvesperoj kaj prelegoj sub gvido de s-o M. Guterman. Krome oni okazigis vicon da propagand-prelegoj por la vasta publiko neesperantista. La 19. X. p. j. okazis prelego de s-o Leo Belmont s. t. „La Genio kontraŭ superstiĉoj“ ĉeestis ĝin 150 pers; la 8. II. k. j. prelego de negra s-ano Kola Ajayi s. t. „Afriko, mia sunhela patrujo“ ĉeestis ĝin 350 pers; la 24. II prelego de svedino f-ino Siri Backman s. t. „Inter la glaci-montoj de Laponujo“ ĉeestis ĝin 100 pers; la 2. V. prelego de s-o I. Dratwer s. t. „La organizo de la esperanta movado“. La 21. X. 32. j. la Rondo gastigis ekskurson de białystokaj esperantistoj — turistoj; honore al la gastoj estis aranĝita „Vespero de vorto kaj kanto Esp.“ ĉeestis 200 per. La 30. X. 32j. okazis ekskurso al la Lublina Kongreso sub gvido de s-o O. Berman. 2 kursoj (komenca kaj perfektiga-senpaga) estas baldaŭ finotaj.

Por propagando de Esperanto kaj de la Rondo, T. E. Ro. presigis kelkcent anisojn pri la esp. kursoj, kiuj estas elpendigitaj en leĝejoj kaj societoj. Samtempe estas presigitaj kelkmil flugfolioj je propaganda enhavo (praktika aplikado de Esperanto en diversaj landoj kaj agado de T. E. Ro.).

Por plifirmigi la kontakton kun la ceteraj filioj de Z. T. K. en Polujo (32 filioj), kaj starigo, ev. subteno per propagand-materialo la esperantajn sekciojn jam ekzistantajn ĉe, tiuj filioj, la T. E. Ro. dissendis la unuan materialon al ĉiuj filioj, rimarkigante, ke ĝi ĉiam estas preta servi per plua kunlaboro dum starigo kaj agado de la esp. sekcioj.

Nune T. E. Ro. aktive partoprenas en la laboroj de la Organiza Komitato de la VI. Tutpollanda Esperantista Kongreso, okazonta ĉi jare en Varsovio la 3, 4 kaj 5. VI. Kiel reprezentanto de T. E. Ro. en la Komitato estas elektita s-o red.

Oskar Berman. La ekskurso— kaj loĝejfakon de la Kongreso transprenis nia Rondo.

Kiel oni vidas Esperanto en la turistaj rondoj trovas ĉiam pli grandan intereson kaj aplikadon.

S. PIERNIK.

(Pro manko de loko pluj kronikajoj en VI n-ro.)

S-o Borys Strelczyk, Warszawa IV, Zygmuntowska 13, m. 5. deziras aperi sian pollingvan propagandan broŝuron pri Esp. Helpemaj samideanoj bv. turni sin laŭ la adreso, por senpera interkompreniĝo.

Polskie Akademickie T-wo Esperantystów — Warszawa

prowadzi

Kurs korespondencyjny języka Esperanto.

Kurs polega na tem, že uczestnik tego otrzymuje podręcznik języka Esperanto, podzielony na 12 lekcji, przerabia co tydzień jedną lekcję tłumaczy ćwiczenia z Esperanta na polski i odwrotnie, poczem przesyła je do poprawienia.

Aby zostać uczestnikiem kursu, należy wpłacić zł. 15.— (ewentualnie w dwóch ratach: 10 zł. przy zapisie zaś resztę po czwartej lekcji). Opłata ta obejmuje całość kursu wraz z samouczkiem, poprawą przerobionych ćwiczeń i przesyłkami pocztowymi.

Opłatę oraz ćwiczenia (przesyłane w zeszytcie) należy kierować pod adres:

Polskie Akademickie T-wo Esperantystów, Warszawa, Leszno 99. m. 5.

AL ĈIUJ NIAJ ESTIMATAJ ABONANTOJ!

Ankaŭ tiun - ĉi numeron ni sendas al niaj est. abonantoj ankoraŭ ne pagintaj la abonprezon por la nuna jaro, pro detaloj pri VI. Tutpoll. Kongr. en Warszawa. Ni tamen plej varme pelas pri repago de abonprezo por 1933.

En la kriza epoko
Jen deviza alvoko
Ribela:
Librojn legi necesas
Eldonegi ne ĉesas
A E L A

Por etkanta monsumeto
Pleniganta librobreto:
A E L A
Biblioteko tuta
Por prezo liliputa:
A E L A

KORESPONDADO. 20 jara studento deziras korespondi kun judaj samideanoj pri juda literaturo esp-movado kaj antisemitismo. Respondo garantiata. Adreso: S-ro Dancuji H., Morigučič-ĉoo 692, Osaka, Japonio.

PRZEDSTAWICIELE — REPRESENTANTOJ:

Białystok — Esperanta Societo Zamenhofa, Polna 4.

Katowice — Societo de Esperanto Amikoj, Wawelska 3.

Paryż — S. Grenkamp, 117. Bd. Jourdan.

Warszawa — Pola Stud. Esperantista Societo, Leszno 99. m. 5.

PRENUMERATA: rocznie zł. 8.—, półrocznie zł. 4.— Dla Towarzystw i grup esper. (przy przesyłce najmniej 5 egz. pod jednym adresem) prenumerata roczna zł. 6.— Zagranicą: 1 dol. Numer pojedynczy zł. 0.70.

OGŁOSZENIA: 1/2 strony zł. 30.— 1/4 strony zł. 15.— 1/8 strony zł. 10.— Korespondencja: małe ogłosz. z 10 słów (prócz adresu) zł. 1.—

ABONO: jare zł. 8.—, duonjare zł. 4.—. Por societoj kaj grupoj esperantistaj (ĉe sendo de minimume 5 ekz. al unu adreso) jarabono zł. 6.— Eksterlande 1 dolar. Aparta numero zł. 0.70.

ANONCOJ 1/2 paĝo zł. 30.— 1/4 paĝo zł. 15.— 1/8 paĝo zł. 10.— Korespondado: anonceto de 10 vortoj (krom adreso) zł. 1.—

REDAKCIO KAJ ADMINISTRACIO: KRAKÓW, LUBICZ 34. KONTO P. K. O. NR. 400.063

Drukarnia L. Gronusia i Ski, Kraków, ul. Stolarska 0.

Redaktor odpowiedzialny Juljusz Kriss.